

Uiguuri / ئۇيغۇر Uyğur

latinisatsioon: ÜRO 1977 + KNABi täiendused

Uiguuri keel kasutab pärsia-araabia kirja, ent uiguuri tähestik on erinevalt enamikust teistest araabiakirjalistest keeltest täielik, märkides nii konsonante kui ka vokaale. Kirjasuund on paremalt vasakule. Hiina ametlik latinisatsioon põhineb *pinyin*'il, KNABis on seda täiendatud lisamärkidega, mis on osalt võimalikud ka *pinyin*'is täpse häälduse märkimiseks.

1	ئا, ا ^A	a	9	د	d	17	ق	ĕ	25	ئو, و ^A	o
2	ئە, ە ^A	ä, è ^B	10	ر	r	18	ك	k	26	ئۇ, و ^A	u
3	ب	b	11	ز	z	19	گ	g	27	ئۆ, و ^A	ö
4	پ	p	12	ژ	ÿ, ĵ ^C	20	ڭ	ng	28	ئۈ, و ^A	ü
5	ت	t	13	س	s	21	ل	l	29	ه	ĥ
6	ج	j	14	ش	x	22	م	m	30	ئې, ې ^A	e
7	چ	q	15	غ	ĝ	23	ن	n	31	ئى, ى(ـ) ^A	i
8	خ	h	16	ف	f	24	ڧ	w	32	ي	y

^A Sõnaalguline kuju.

^B è (tavalises *pinyin*'is lihtsalt e) on kasutusel juhul, kui tekib tähendusarusaamatus.

^C ĵ on kasutusel silbi alguses, ĵ silbi lõpus.

Märkused

1. Transliteratiivsuse tagamiseks lisatakse ", kui sõna keskel vokaali märgitakse nii nagu sõna alguses: كۈشلۈن Ku"intlun, جالالئات Jalal"awat.
2. Siinne on 1984. a-st taaskehtiv ametlik tähestik. 1960.-70. a-tel kehtis *pinyin*'i alusel moodustatud nn *yengi yezik*¹. Varasemas araabia kirjas ei eristatud o-d ega ö-d (oli üksnes و); u-d ega ü-d (ۇ); veel varem (1950. aastatel) tähistas e-d ى (ـ) ja i-d või y-i ي (ـ).

Hääldus

ä	[æ]	j	[dʒ]	q	[tʃ]	ÿ	[ʒ]
è	[æ]	ĵ	[ʒ]	ü	[y]		
ĝ	[ɣ]	ĕ	[q]	w	[v]		
h	[x]	ng	[ŋ]	x	[ʃ]		
ĥ	[h]	ö	[ø]	y	[j]		

Teisendus pinyin'i (Hiina ametlikku latinisatsiooni, sulgudes 1960.-1970. aastate vaste nn *yengi yezik*¹'is)

ä	= a (ə)	ĥ	= h (h)	ng	= ng (ŋ)	ÿ	= y (z)
ĝ	= g (ŋ)	ĕ	= k (k)	ö	= o (ə)		

Vastavus kirillitsaga (kasutusel Kasahstanis ja Usbekistanis)

а	= a	к	= k	х	= x	қ	= \hat{k}
б	= b	л	= l	ц	= ts	ң	= ng
в	= w	м	= m	ч	= q	ғ	= \hat{g}
г	= g	н	= n	ш	= x	ү	= \ddot{u}
д	= d	о	= o	щ	= xq	ө	= \ddot{o}
е	= e	п	= p	(ъ	= ")	ж	= j
ё	= yo	р	= r	(ы	= i)	ә	= \hat{a}
ж	= \hat{y}	с	= s	(ь	= ')	һ	= \hat{h}
з	= z	т	= t	(э	= e)		
и	= i	у	= u	ю	= yu		
й	= y	ф	= f	я	= ya		

Vastavus turgipärase tähestikuga

ä/è = e, e = ê (é), \hat{g} = ğ, h = x, \hat{h} = h, j = ç, \hat{k} = q, ng = ñ (ng), q = ç, w = v, x = ş, \hat{y}/\hat{j} = j.